

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความท้าทายใหม่ ๆ ภายใต้สังคมยุคปัจจุบัน และฐานความรู้ ส่งผลให้เกิดกระแสการปฏิรูปการศึกษาทั่วทุกภูมิภาคของโลก คุณภาพของผู้เรียนเป็นประเด็นสำคัญของการอภิปรายในทุกเวทีการศึกษา และต่างเห็นพ้องในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเรียนการสอน การพัฒนาการศึกษาจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกมิติอย่างเบ็ดเสร็จรวม การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงการพัฒนาหุปัญญาในสิ่งแวดล้อมที่สะท้อนว่า ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาในวันนี้จะสามารถเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นนักวัฒนธรรม นักสังคม นักเศรษฐศาสตร์และนักเทคโนโลยี อันจะทำให้เขาเหล่านั้นเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาที่สามารถสร้างสรรค์สามารถปรับตัวรู้เท่าทัน และตอบสนองต่อสิ่งท้าทายในอนาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กระบวนทัศน์ใหม่นี้สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีภาวะความรับผิดชอบต่อผลักดันการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพบนพื้นฐานความหลากหลายและความแตกต่างปัจเจกบุคคล ตลอดจนสร้างกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 หน้า 1)

การพัฒนาคุณภาพคน เป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาสังคมไทยให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง แข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรีบนฐานแห่งความเป็นไทยโดยประชาชนมีความสุข ครอบคลุมชุมชน และสังคมมีสันติ การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่านั้นที่จะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ ตลอดจนคุณลักษณะต่าง ๆ ของคนที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 29) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ ทำให้การศึกษาไทยอยู่ในภาวะวิกฤตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ ประสิทธิภาพ และ ความไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม หากเปรียบเทียบกับจัดการศึกษาของ ประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาอื่น ๆ จะพบว่า จำนวนปีที่รับการศึกษาโดยเฉลี่ยของคน ไทยต่ำกว่าของชาติต่าง ๆ ค่อนข้างมาก อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของเด็กไทยด้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย คือ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และ ฮองกง นอกจากนี้ความเสมอภาคในด้านคุณภาพของการศึกษาระหว่างโรงเรียนต่อโรงเรียนและใน เขตเมืองกับชนบทยังมีความแตกต่างกันมาก (สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 1-2) ในการประกัน คุณภาพการศึกษา จำเป็นจะต้องมีเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน ในอดีตที่ผ่าน การจัดการศึกษาของประเทศไทย ไม่ได้มีเป้าหมายที่ชัดเจน จะเปลี่ยนไปตามนโยบายทาง การเมือง (รุ่ง แก้วแดง, 2544, หน้า 59) ปัจจุบันหน่วยงานที่จัดการศึกษาได้ตื่นตัวและเริ่มให้ความสำคัญกับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มมากขึ้น และมีกลุ่มบุคคลที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้องว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีกลุ่มบุคคลที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้องว่า การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นการแยกส่วนกับการปฏิบัติงานจริง ทำให้งานในหน้าที่บ่งพร่องการประกันคุณภาพที่ ถูกต้อง คือการมุ่งทำงานที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น พัฒนางานที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น การประกัน คุณภาพจึงมีแต่ผลในการพัฒนาทั้งกระบวนการทำงานและผลสัมฤทธิ์ของงาน (จรัส นองมาก, 2544, หน้า 1)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาระดับ ประถมศึกษาที่มีหน่วยงานในสังกัดคือ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ และ โรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดทุก โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียม กันและได้จัดทำเอกสารให้ความรู้และแนวปฏิบัติเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา มอบให้กับ โรงเรียนไปดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในเอกสารนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 5)

ต่อมาเมื่อประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 45-46) ได้กำหนดเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาไว้อย่างชัดเจน ตามความในหมวด 6 มาตรา 47 “ให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกัน คุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ

การศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และมาตรา 48 “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายการประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสภာระบัญญัติดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ผู้บริหารต้องถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าบุตรหลานของตนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและโรงเรียนเอกชน ได้ร่วมกันพัฒนาและดำเนินงานระบบการประเมินประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอน วิธีการ และเป้าหมายคุณภาพการศึกษาที่กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่โรงเรียนเอกชนทุกระดับ ทุกประเภทโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จัดเป็นสถานศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกาศใช้ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 ซึ่งเน้นให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผู้รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายนอกได้เริ่มใช้มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอกแก่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้เหมาะสมสอดคล้องไปด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้โรงเรียนเอกชนมีแนวทางในการกำหนดและพัฒนามาตรฐานระดับสถานศึกษา ประเมินและรายงานคุณภาพภายใน รวมทั้งเตรียมพร้อมสำหรับการรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่จะต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ จำนวน 32 โรงเรียน ได้สนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้โรงเรียนในสังกัด ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้ดำเนินการตามเอกสารและแนวทางการประกันคุณภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน และ

การประเมินคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และเพื่อเตรียม การรับการประเมินจากภายนอก ซึ่งโรงเรียนในสังกัดให้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดมา

จากการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัด สมุทรปราการ ผลการประเมินปรากฏว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ, 2545)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในอย่างไร จึงได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ประเมินคุณภาพภายใน ของ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อใช้ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนก ตามตัวแปร ตำแหน่ง ขนาด โรงเรียนและประสบการณ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูใน โรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ที่จะได้ เห็นปัญหาและสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน
2. ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารทุกระดับและครูใน โรงเรียนระดับประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ได้ใช้เป็นแนวทาง

ในการวางแผน พัฒนาแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับใด
2. สภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาด โรงเรียน และประสบการณ์แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกัน
2. สภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาด โรงเรียน แตกต่างกัน
3. สภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยอาศัย กรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพภายใน ศึกษาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2542, หน้า 13) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในดังนี้

1.1 การเตรียมความพร้อมและการวางแผน

1.2 การปฏิบัติตามแผน

1.3 การตรวจสอบและประเมินผล

1.4 การพัฒนาปรับปรุง

2. ตำแหน่ง ศึกษาจากแนวคิดของ ดวงดาว ทองผ่อง (2542, หน้า 10) ที่ได้ศึกษาวิจัย สภาพ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

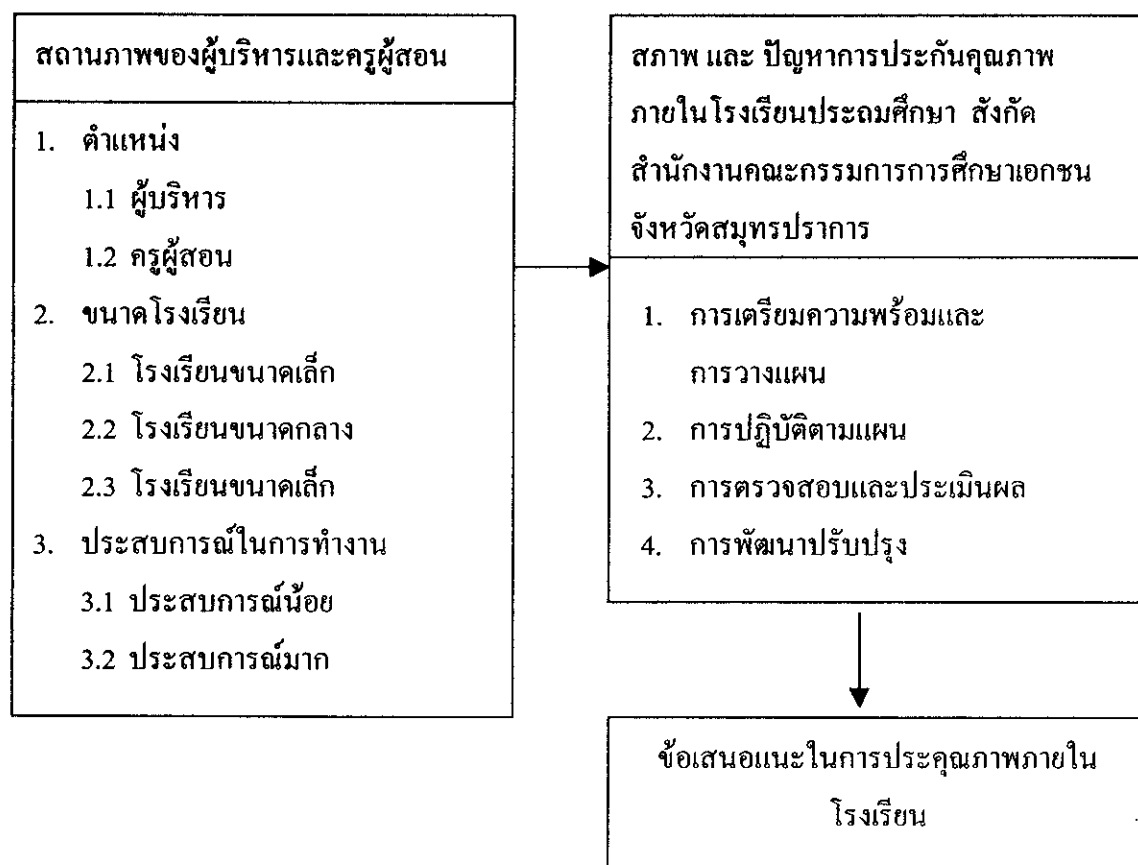
3. ขนาดโรงเรียน ศึกษาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ประถมศึกษา แห่งชาติ (2539, หน้า 46-47) ที่ได้ทำการประเมินมาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ พบว่า ขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน กล่าวคือโรงเรียน ขนาดใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

4. ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น ประสิทธิภาพน้อย และประสิทธิภาพมาก

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้ประสานแนวคิดดังกล่าว แล้วสรุปเป็นกรอบการประกัน คุณภาพภายใน 4 ด้าน คือการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและประเมินผล และ การพัฒนาปรับปรุง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะ การประกันคุณภาพภายใน โดยนำทฤษฎีแนวคิดของระบบประกันคุณภาพภายใน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) และกรอบแนวคิดของดวงดาว ทองผ่อง (2545) ที่ศึกษา เรื่องสภาพ ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน และตำแหน่ง โดยผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรต้น คือ ขนาดโรงเรียน ตำแหน่ง และประสิทธิภาพเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับตัวแปรตาม จึงได้กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา

2545 รวมทั้งสิ้น 979 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 96 คน และครูผู้สอนจำนวน 883 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้น 247 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 63 คน และครูผู้สอนจำนวน 184 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.3.1 ประสบการณ์น้อย

3.1.3.2 ประสบการณ์มาก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 สภาพ ปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็น 4 ด้านคือ

3.2.1.1 การเตรียมความพร้อมและการวางแผน

3.2.1.2 การปฏิบัติตามแผน

3.2.1.3 การตรวจสอบและประเมินผล

3.2.1.4 การพัฒนาปรับปรุง

3.2.2 ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปรวมเป็นนิยามศัพท์ดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการเรียน การสอนตามปกติของสถานศึกษาที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผล และติดตามตรวจสอบ คุณภาพที่เป็นระบบ สะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากภายในโรงเรียนโดยบุคลากรของ สถานศึกษาหรือหน่วยงานต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากภายในโรงเรียนโดย บุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยจะศึกษาใน 4 ด้าน คือ

1.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน หมายถึง การคิดเตรียมการเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายในไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษา จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบและทรัพยากรที่ต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ ต้องการ มีการจัดสรรมนุษย์โรงเรียน แผนการปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ

1.2 การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามแผนที่ ได้จัดทำไว้เพื่อพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การกำกับ ติดตาม ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นการส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และให้การนิเทศเพื่อให้ บุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การตรวจสอบประเมินผล หมายถึง การที่สถานศึกษาร่วมกันตรวจสอบคุณภาพ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา มีการตรวจสอบตนเองหรือ ประเมินตนเอง และประเมินโดยหน่วยงานในเขตพื้นที่และต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือใน การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีความอบอุ่นใจและเกิดการตื่นตัวในการพัฒนา คุณภาพอยู่เสมอ มีการวางกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินว่าจะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน มีการจัดหาหรือจัดเครื่องมือ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย ตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมินและจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน

1.4 การพัฒนาปรับปรุง หมายถึง การนำผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน มาปรับปรุง การปฏิบัติงานบุคลากร มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การวางแผน การปฏิบัติงานใน ระยะต่อไป

2. สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในในลักษณะการจัดการให้มีการปฏิบัติหรือประเมินความเหมาะสม

3. ปัญหา หมายถึง เหตุขัดข้องหรือสถานะที่เป็นอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด ความคาดหวัง และสรุปออกมาเป็นการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถามว่า การประกันคุณภาพภายในที่กำลังกระทำอยู่ สามารถปฏิบัติได้ตามความหวังกันไว้หรือไม่ มีอะไรที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

5. ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา ได้แก่ เจ้าของสถานศึกษา และครูใหญ่

6. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียน ยึดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ดังนี้

7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 200 คน

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน

7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป

8. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น

8.1 ประสบการณ์น้อย หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเท่ากับ หรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในที่นี้มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี

8.2 ประสบการณ์มาก หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเท่ากับ หรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในที่นี้มีระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป